

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžd/9/2012
Identifikačné číslo spisu:	7010234292
Dátum vydania rozhodnutia:	10.10.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:7010234292.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Ing. M. F., bytom v G., právne zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom Štúrova 20, Košice, proti žalovanému Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Košiciach, Krajskému dopravnému inšpektorátu so sídlom v Košiciach, ul. Kuzmányho č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRP-DI-OBCP-P-149/2010 zo dňa 19. júla 2010, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/19756/2010-39 z 19. januára 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/19756/2010-39 zo dňa 19. januára 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

Rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva policajného zboru v Košiciach č. ORP-P-37/1-ODI-2010 z 20. mája 2010 v spojení s rozhodnutím Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Krajského dopravného inšpektorátu v Košiciach č. KRP-DI.-OBCP-P-149/2010 z 19. júla 2010 bol žalobca Ing. M. F. uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. k) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej iba ZP) v znení neskorších predpisov pre porušenie ustanovenia § 25 ods. 1 písm. o) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej iba ZCP), ktorého sa mal dopustiť tak, že 28. decembra 2009 o 13.15 hod. v Košiciach na Hlavnej ulici č. 2 zastavil a stál s osobným motorovým vozidlom továrenskej značky Seat Leon, ev. č. KE-857EI v Centrálnej mestskej zóne na platenom parkovisku, pričom vozidlo nemalo zaplatený poplatok za parkovanie. Za tento priestupok mu bola uložená pokuta vo výške 50,- €.

Oba správne orgány rozhodnutia odôvodnili porušením povinnosti vodiča podľa § 25 ods. 1 písm. o) ZCP, podľa ktorého vodič nesmie zastaviť a stáť na platenom parkovisku, ak vozidlo nemá zaplatený poplatok za parkovanie.

Už v konaní pred správnyimi orgánmi žalobca tvrdil, že mu nie je známe, že by existovalo všeobecne

záväzné nariadenie obce, ktorým by bolo obmedzené užívanie miestnych komunikácií a verejných priestranstiev patriacich do majetku mesta Košice.

II.

Konanie pred súdom prvého stupňa

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom z 19. januára 2012 zamietol žalobu žalobcu s odôvodnením, že žalobcom namietané právne postupy vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych aktov nie je možné v tomto konaní súdom preskúmať. V rozhodnutí súd uviedol, že bolo jeho povinnosťou v preskúmvanej právnej veci vychádzať z právneho princípu prezumpcie ústavnosti a zákonnosti zákonov, ďalších všeobecne záväzných predpisov a všeobecne záväzných nariadení, vydávaných v rámci územnej samosprávy. Zákonnosť všeobecne záväzných nariadení miest a obcí pritom môže všeobecný súd preskúmať iba v konaní podľa § 250zfa Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), teda nie v konaní podľa druhej hlavy, piatej časti O. s. p., ako je tomu v preskúmvanej právnej veci. V tejto súvislosti súd poznamenal, že v preskúmvanej veci neprichádzal do úvahy ani procesný postup podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. (podanie návrhu ústavnému súdu na zaujatie stanoviska o prípadnom rozpore všeobecne záväzného právneho predpisu s Ústavou SR), keďže Ústava Slovenskej republiky v článku 125 ods. 1 písm. c) a d) predpokladá, že o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy so zákonmi vo veciach územnej samosprávy (článok 68 Ústavy Slovenskej republiky) a so zákonmi, nariadeniami vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy vo veciach plnení úloh štátnej správy (článok 71 ods. 2 Ústavy SR) môže rozhodovať okrem Ústavného súdu SR aj iný súd, t. j. aj všeobecný súd (§ 250zfa O.s.p.).

Vzhľadom na uvedený skutkový a právny stav veci súd podľa § 250j ods. 1 O. s. p. žalobu zamietol.

III.

Odvolaie, vyjadrenie

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca včas odvolanie, pretože ho považuje za nesprávny z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a), d) a f) O. s. p. Uviedol, že stále a opakovane tvrdí, že neexistuje právny predpis, všeobecne záväzné právne nariadenie Mesta Košice, ktoré by obmedzilo používanie miestnych komunikácií v súlade s § 8 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, podľa ktorého majetok obce, ktorý slúži na verejné účely (najmä pre miestne komunikácie a iné verejné priestranstvá), je verejne prístupný a možno ho obvyklým spôsobom používať, ak jeho používanie obec neobmedzila. Preto ani vyberanie parkovného nemôže byť v súlade so zákonom a preto ani on sa nemohol dopustiť priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. k/ ZP porušením povinnosti uvedenej v § 25 ods. 1 písm. o) ZCP. Namietal tiež, že pokiaľ súd prvého stupňa tvrdí, že v konaní nie je oprávnený preskúmať zákonnosť postupov, alebo faktických úkonov samosprávnych a štátnych orgánov, neodvolal sa v tejto súvislosti na žiaden právny predpis, z ktorého by takéto obmedzenie jeho právomoci vyplývalo, preto považuje napadnutý rozsudok za nezrozumiteľný a nepreskúmateľný.

Navrhol zmeniť prvostupňové rozhodnutie tak, že odvolací súd žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná mu náhradu trov celého konania. V žalobe navrhoval zrušenie správnych rozhodnutí a zastavenie konania, pretože skutok, ktorý mu je kladený za vinu, nie je podľa jeho názoru priestupkom.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že trvá na stanovisku vyjadrenom vo svojom rozhodnutí, je toho názoru, že žalobca sa dopustil priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky tak, ako je to uvedené v rozhodnutí o priestupku vydanom okresným dopravným inšpektorátom. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

IV.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.) v spojení s § 10 ods. 2 O. S. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 10. októbra 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 2 ods. 1 ZP, priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Samotné naplnenie skutkovej podstaty priestupku bez toho, aby bola preukázaná subjektívna stránka podľa § 4 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, nie je možné. Na preukázanie subjektívnej stránky niekedy pri priestupku nepostačuje len konštatovanie, že neznalosť zákona neospravedlňuje a prosté konštatovanie porušenie povinnosti vodiča.

V prerokúvanom prípade je zrejmé, že v priestupkovom konaní nebolo doposiaľ preukázané, či existuje právna norma - všeobecne záväzný právny nariadenie mesta Košice, ktoré by v súlade s ustanovením § 8 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení umožňovalo obmedziť používanie verejne prístupného majetku obce za odplatu.

Z týchto dôvodov ustanovuje už článok 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, že každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu (čo sa týka i priestupkového konania pre jeho trestnú povahu).

Vzhľadom na obranu žalobcu, že mesto Košice nevydalo žiadne všeobecne záväzný nariadenia, ktoré by obmedzilo používanie miestnych komunikácií v súlade s § 8 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, bolo povinnosťou Krajského súdu v Košiciach v súlade s ustanovením § 250i ods. 2 O. s. p. („Ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.“), nie konaním podľa § 250zfa, postupom podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. - podanie návrhu ústavnému súdu na zaujatie stanoviska o prípadnom rozpore všeobecne záväzného právneho predpisu s Ústavou SR, ale podľa § 250i ods. 2 O. s. p. vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy O. s. p.

Krajský súd si ale nesplnil povinnosť preskúmať komplexne konanie správnych orgánov, či ich postup a rozhodnutie má oporu vo všeobecne záväzných právnych predpisoch Slovenskej republiky, nielen v zákone o priestupkoch a zákone o cestnej premávke, ale i v ďalších, resp. či také vôbec existujú.

Ak tomu tak nie je, ako tvrdí počas celého konania žalobca, potom nie je dané ani zavinenie za priestupok a žalobca má pravdu, že potom konanie, ktorého sa dopustil, nie je priestupkom a správny orgán mal konanie o ňom zastaviť.

Podľa § 3 ZP na zodpovednosť za priestupok stačí zavinenie z nedbanlivosti, ak zákon výslovne neustanoví, že je potrebné úmyselné zavinenie.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) a b) ZP priestupok je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel

a) vedel, že môže svojím konaním porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal na to, že tento záujem neporuší alebo neohrozí, alebo

b) nevedel, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, hoci to vzhľadom

na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

Ak sa potvrdí tvrdenie žalobcu, že neexistuje všeobecne záväzné nariadenie Mesta Košice, ktoré by oprávňovalo akýkoľvek subjekt na zriadenie platených parkovacích miest na verejnom priestranstve (kde parkoval aj žalobca), potom nie je dané žalobcove zavinenie priestupku ani z nevedomej nedbanlivosti.

Z týchto dôvodov vyhovujúc v plnom rozsahu odvolaniu žalobcu bolo potrebné napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie Krajskému súdu v Košiciach (§ 221 ods. ods. 1 písm. h/ a ods. 2 O. s. p.)

Ten bude povinný po vrátení veci zistiť existenciu či neexistenciu takej normy vydané na základe zmocňovacieho ustanovenia § 8 ods. 5 zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, a ak existenciu takej normy nezistí, bude musieť rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec mu vrátiť s tým, že konanie vedené proti žalobcovi treba zastaviť.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvého stupňa aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 O. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.